МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«Запорізький фармацевтичний форум – 2025:

Фармація майбутнього – від сучасного стану до глобальних викликів»

20–21 листопада 2025 р.

Запоріжжя
2025

Метою нашої роботи було дослідження з розробка методики кількісного визначення суми флавоноїдів у конюшини лучної траві.

Матеріалом для дослідження використано конюшини лучної траву, дикорослі зразки якої зібрані на території Львівської і Тернопільської областей. Для визначення сумарного вмісту флавоноїдів, згідно із фармакопейною практикою, застосували спектрофотометричний метод.

Вилучення сполук здійснювали ацетоном за присутності гексаметилентетраміну і хлоридної кислоти при нагріванні на киплячій водяній бані під зворотнім холодильником. Для вичерпного вилучення флавоноїдів екстрагування повторювали тричі. В отриманому ацетоновому вилученні флавоноїди присутні в агліконовій формі. Аглікони флавоноїдів екстрагували етилацетатом, що дозволило їх сконцентрувати і виділити зі складної суміші вилучених ацетоном біологічно активних речовин. Сконцентроване і відносно очищене етилацетатне вилучення застосовували для спектрофотометричного визначення. Аглікони флавоноїдів у присутності алюмінію хлориду в етилацетатному середовищі за присутності ацетатної кислоти утворюють комплексні сполуки, абсорбцію яких застосовували для оцінки кількісного вмісту.

В електронних спектрах поглинання випробовуваних розчинів в межах 350-450 нм фіксували чіткий максимум абсорбції за довжини хвилі 420±2 нм з додатковим плечем абсорбції в ділянці 400 нм. Як компенсаційний розчин застосовували розчин, аналогічний випробовуваному за відсутності комплексоутворювача – алюмінію хлориду. Додаткове плече абсорбції в електронному спектрі вказує на присутність відмінних, за аналітико-спектральною характеристикою, комплексних сполук агліконів флавоноїдів/ізофлавонів у випробовуваних розчинах в запропонованих умовах комплексоутворення. Разом з тим, присутність чіткого абсорбційного максимуму і стійкість його положення відносно довжини хвилі, дозволяє здійснювати об’єктивну оцінку абсорбції і розрахунок сумарного вмісту. Вміст флавоноїдів (%) розраховували у перерахунку на гіперозид, застосовуючи питомий показник поглинання гіперозиду. За результатами визначення встановлено, що кількісний вміст суми флавоноїдів у досліджуваних зразках конюшини лучної трави знаходився в межах 0,33-0,60 % у перерахунку на гіперозид і суху сировину.

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ ДИКЛОФЕНАКУ НАТРІЮ ТА П-АМІНОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ

Л. Кучеренко[1], Д. Окользін[2], С. Борсук[3]

[1,2,3]Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя, Україна)

kucherenko.l.i@mphu.edu.ua[1], okolzin.d.v@mphu.edu.ua[2], borsuksergejjj@gmail.com[3]

Вступ. В умовах повномасштабного вторгнення РФ в Україну значно зросла кількість травм та опіків ока, що є однією з найактуальніших проблем сучасної цивільної та військової медицини. Поверхня ока, становлячи лише 0,3 % від загальної площі тіла, є надзвичайно чутливою, і на неї припадає понад 13 % усіх пошкоджень під час бойових дій. Додаткову загрозу становлять професійні ураження очей у працівників сільськогосподарського та металургійного секторів. Такі ушкодження часто супроводжуються інфекційно-запальними процесами, які ускладнюють лікування і можуть призвести до часткової або повної втрати зору. Виникає нагальна потреба у створенні комбінованих офтальмологічних лікарських засобів із поєднаними протизапальними, антибактеріальними та протигрибковими властивостями. Перспективною є комбінація диклофенаку натрію, нестероїдного протизапального засобу з вираженою анальгетичною дією, та п-амінобензойної кислоти (ПАБК), що характеризується антибактеріальними, репаративними та захисними властивостями щодо тканин ока.

Мета роботи. Обґрунтування доцільності створення нового комбінованого офтальмологічного лікарського препарату на основі диклофенаку натрію та п-амінобензойної кислоти, здатного проявляти протизапальну, антибактеріальну та протигрибкову дії.

Матеріали і методи. У дослідженні використано дані з баз *Web of Science, Scopus, PubMed* та *Chemical Abstracts*. Застосовано методи системного аналізу, інформаційного пошуку, контент- та бібліосемантичного аналізу для вивчення сучасних тенденцій створення комбінованих офтальмологічних препаратів. Проаналізовано літературні дані щодо фармакологічних властивостей диклофенаку натрію та п-амінобензойної кислоти, їх сумісності, стабільності та потенційної синергічної дії. Узагальнення отриманих результатів дозволило обґрунтувати доцільність створення нового комбінованого лікарського засобу офтальмологічного призначення.

Результати та їх обговорення. Проаналізовано сучасний стан фармацевтичного ринку офтальмологічних препаратів, зокрема антибактеріальних, протигрибкових, противірусних та протизапальних засобів. Розглянуто основні групи лікарських речовин: антибіотики (хлорамфенікол, ципрофлоксацин, офлоксацин, тетрациклін, гентаміцин, тобраміцин, моксифлоксацин), сульфаніламіди (сульфатамід), антисептики (мірамістин) та нестероїдні протизапальні засоби (диклофенак натрію, індометацин, кеторолак). Встановлено, що при значному асортименті наявних препаратів їх терапевтична ефективність часто є недостатньою при складних бойових або термічних травмах ока. Більшість із них спрямовані на лікування окремих запальних процесів чи інфекцій, тоді як комплексні ушкодження потребують багатофакторного фармакологічного впливу.

Комбінація диклофенаку натрію та п-амінобензойної кислоти має потенціал посилення лікувального ефекту за рахунок синергії дії компонентів: диклофенак забезпечує протизапальний та аналгетичний ефекти шляхом інгібування циклооксигенази, а п-амінобензойна кислота чинить антибактеріальну, антисептичну та репаративну дію, сприяючи епітелізації тканин. Такий комплекс може знизити потребу в антибіотикотерапії, зменшити ризик розвитку резистентності мікроорганізмів і покращити відновлення після ушкоджень.

Висновки. Проведено аналіз сучасного асортименту офтальмологічних лікарських засобів та визначено обмеження у лікуванні травм і запальних процесів ока. Обґрунтовано доцільність створення нового комбінованого засобу на основі диклофенаку натрію та п-амінобензойної кислоти, який поєднує протизапальні, знеболювальні, антибактеріальні та репаративні властивості. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення фізико-хімічних, технологічних та фармакологічних характеристик розроблюваного препарату для визначення оптимального складу та лікарської форми.

АНТИОКСИДАНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФІКСОВАНОЇ КОМБІНАЦІЇ НАТРІЮ СУКЦИНАТУ ТА ДМАЕ У МОДЕЛІ ГОСТРОЇ РОБОЧОЇ ГІПОКСІЇ

Л. Кучеренко[1], В. Слободяник[2], О. Портна[3]
[1,2,3]Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя, Україна)
kucherenko.l.i@mphu.edu.ua[1], slobodyanik363@gmail.com[2], portna.o.o@mphu.edu.ua[3]

Вступ. У сучасній біомедицині значна увага приділяється пошуку ефективних засобів фармакологічного захисту організму від гіпоксичних ушкоджень, що виникають під час інтенсивних фізичних навантажень, ішемічних станів чи стресу. Одним із ключових патогенетичних факторів таких станів є розвиток оксидативного стресу, що супроводжується надмірною продукцією активних форм кисню, порушенням енергетичного метаболізму та зниженням антиоксидантного захисту клітин. Перспективним напрямом фармакологічної корекції є застосування метаболічно активних сполук, здатних одночасно впливати на енергетичний обмін і процеси вільнорадикального окиснення. Комбінація натрію сукцинату та диметиламіноетанолу (ДМАЕ) потенційно поєднує антигіпоксичні властивості сукцинату, який активує мітохондріальний енергетичний ланцюг, та антиоксидантні й

СИНТЕЗ ТА ВЛАСТИВОСТІ АМІДІВ 2-(4-ФЕНІЛ-5-(ПІРИДИН-2-ІЛ)-1,2,4-ТРИАЗОЛ-3-ІЛТІО)ЕТАНОВОЇ КИСЛОТИ 77
С. Куліш

ВИЗНАЧЕННЯ СУМИ ФЛАВОНОЇДІВ КОНЮШИНИ ЛУЧНОЇ ТРАВИ 78
С. Кухарик, Л. Вронська, І. Кернична, М. Михалків

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ ДИКЛОФЕНАКУ НАТРІЮ ТА П-АМІНОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ 79
Л. Кучеренко, Д. Окользін, С. Борсук

АНТИОКСИДАНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФІКСОВАНОЇ КОМБІНАЦІЇ НАТРІЮ СУКЦИНАТУ ТА ДМАЕ У МОДЕЛІ ГОСТРОЇ РОБОЧОЇ ГІПОКСІЇ 80
Л. Кучеренко, В. Слободяник, О. Портна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФАРМАКОПЕЙНИХ ВИМОГ ЩОДО МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ МАГНІЮ У ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБАХ 81
А. Лагода, І. Івануса, М. Михалків

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕЛЕВИХ ОСНОВ ДЛЯ М'ЯКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ 82
М. Левкун, А. Сініченко

ВАЛІДАЦІЯ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОЇ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ МЕТФОРМІНУ ГІДРОХЛОРИДУ В ТАБЛЕТКАХ «СІОФОР» 83
Л. Лелека, С. Васюк

СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ БІСОПРОЛОЛУ ФУМАРАТУ В ТАБЛЕТКАХ 84
Р. Лєднєй, А. Донченко, С. Васюк

ОБГРУНТУВАННЯ СКЛАДОВИХ КРЕМУ ДЛЯ СУХОЇ ШКІРИ 85
Г. Лисянська, Ф. Нурітінова, М. Малецький

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УКРАЇНСЬКОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЛІКАСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ НЕВРОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДАХ 86
О. Литвиненко

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ФІТОХІМІЧНИЙ СКЛАД БУЗИНИ ЧОРНОЇ КВІТОК ТА ЛИСТЯ 87
А. Лукасік, І. Кернична

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ І ПРОТИРЕВМАТИЧНИХ ЗАСОБІВ ГРУПИ ПОХІДНИХ ОЦТОВОЇ КИСЛОТИ ТА СПОРІДНЕНИХ СПОЛУК, ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ РИНКАХ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА США 88
Н. Маланчук, М. Демчук, Н. Міліщук

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ФІТОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БІЛІАРНОЇ ПАТОЛОГІЇ 89
О. Малюгіна

ОДЕРЖАННЯ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ СОСНИ ГІРСЬКОЇ 90
М. Маніліч, І. Гнатів, Р. Конечна

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ТА РОЛЬ СЕЛЕКТИВНИХ ІНГІБІТОРІВ ЗВОРОТНОГО ЗАХОПЛЕННЯ СЕРОТОНІНУ У СУЧАСНІЙ ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ 91
А. Марченко

ЗВ'ЯЗОК СТРУКТУРИ ТА АНТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ α-АРБУТИНУ, β-АРБУТИНУ ТА ГІДРОХІНОНУ ПРОТИ ТЕСТОВИХ І РЕЗИСТЕНТНИХ ШТАМІВ БАКТЕРІЙ 92
О. Маслов, С. Колісник, Т. Осолодченко

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ ГУСТИХ ЕКСТРАКТІВ ЛИСТЯ *MYRTUS COMMUNIS* L. 93
Ольга Мацегорова, Віра Одинцова, Наталія Количева, Євгеній Михайлюк

ФАРМАЦЕВТИЧНА РОЗРОБКА ВАГІНАЛЬНИХ СУПОЗИТОРІЇВ З БІФОНАЗОЛОМ 94
Т. Мєльник, Г. Лисянська, В. Гладишев